

УДК 364.624.4-053.2/.67

Літяга І. В.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальних технологій
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Коляденко С. М.

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри соціальних технологій
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Ілліна О. В.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальних технологій
Житомирський державний університет імені Івана Франка

СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ДІТЬМИ ІЗ ЧИСЛА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Соціальна робота з дітьми із числа внутрішньо переміщених осіб є нагальною для України в умовах сьогодення, так як вони стикаються з важкими викликами та проблемами. Важливість такої роботи полягає в створенні безпечного середовища, гарантуванні дотримання та захисту їх основних прав, наданні психологічної підтримки, сприянні соціальній інтеграції та підтримці сімей. Забезпечення відповідних умов та підтримки для дітей ВПО є важливою місією для їхнього розвитку та інтеграції в суспільство.

Травматичний досвід може призвести до порушення ідентичності, розгубленості, страху відторгнення та відчуття незахищеності. Діти можуть перебувати в стані “жертви”, шукати “зовнішнього ворога”, відчувати сором, провину, злість, мати низьку самооцінку.

Негативні події, які спричиняють травму, можуть викликати різні зміни у поведінці та почуттях дітей. Важливо відслідковувати їх та надавати дітям адекватну підтримку для того, щоб вони могли ефективно подолати та виробити стратегії для вираження та переживання своїх емоційних реакцій.

Варто зазначити, що допомога має бути комплексною. Тому соціальним працівникам варто використовувати різні методи, а саме: педагогічні (організація та стимулювання діяльності; формування свідомості, самовиховання); соціологічні (спостереження, опитування, методи аналізу документів, біографічний метод, експертна оцінка), психологічні (психодіагностичні, психотерапевтичні, психокорекційні); психологічне консультування) [1].

Враховуючи різноманітність методів та потреби дітей із числа внутрішньо переміщених осіб різного віку, виділяють наступний розподіл:

- діти дошкільного віку (від 0 до 6 років) - організація діяльності: організація ігор, спільних розважальних заходів та творчих занять для малюків; стимулювання діяльності: використання ігрових методів, які сприяють розвитку креативності та пізнавальних навичок; формування свідомості: заохочення самостійності та розвитку сприйняття світу навколо; самовиховання: спрямовано на розвиток навичок самостійності та саморегуляції.

- діти молодшого шкільного віку (від 7 до 11 років) - організація діяльності: організація ігор, спільних розважальних; організація діяльності: організація навчальних та розважальних заходів, що сприяють активному навчанню та розвитку соціальних навичок; стимулювання діяльності: застосування методів, які активно залучають дітей до розвитку та творчості; формування свідомості: заохочення вивчення суспільства та соціального оточення;

- підлітки (від 12 до 17 років) - психологічні методи: психотерапія та психокорекція можуть бути корисними для підлітків, оскільки вони допомагають впоратися з емоційними труднощами та конфліктами; соціологічні методи: методи опитування та спостереження застосовуватися для вивчення соціальних проблем підлітків та їхніх потреб.

- молодь (від 18 років і старші) - психологічні методи: психокорекція та психосоціальна підтримка можуть бути корисними для молоді, особливо якщо вони пережили травматичні події під час конфлікту; соціологічні методи: методи аналізу документів та експертна оцінка можуть допомагати молоді розуміти складні соціальні питання та глобальні проблеми [1].

Форми та методи соціальної роботи мають бути гнучкими та адаптованими до вікових потреб дітей, їх використання повинно враховувати особливості кожної вікової категорії. Також застосовувані методи та форми соціальної роботи мають бути спрямовані на забезпечення фізичного та психосоціального благополуччя дітей, які були змушені залишити свої домівки внаслідок воєнного конфлікту.

Отже, розглянувши використання методів та форм соціальної роботи, які варто використовувати з дітьми із числа внутрішньо переміщених осіб, є важливими у професійній діяльності для підтримки та захисту даної вразливої категорії населення.

Список літератури

1. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. / 1. Д. Зверева, О. В. Безпалько, С. Я. Харченко та ін.; За заг. ред. І. Д. Зверевої, Г. М. Лактіонової. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 254 с.